

DIVADELNÍ NOVINY

1. Řeči o Smetanovi

14.05.2024 Divadelní noviny - Josef Herman
strana: 3 rubrika: Názory - glosy - komentáře

Odkaz na originál

Klíčová slova: Jiří (2); Jiřího (2); Nekvasil (2); Nekvasila (2)

glosa

Do televizního cyklu Historie.cs pronikl 5. května díky moderátorovi Jiřímu Šestákovi Bedřich Smetana. Mohlo o Mistrovi debatovat víc lidí než jen Pavel Kosatík, Jiří Nekvasil a Vladimír Franz, vágně prakticistní úvahy o Smetanovi předtočil Jakub Hruša, do skutečné diskuse by jistě zasáhl podstatněji.

Moderátor bohužel neustále vracel otázku, proč Smetana nepronikl do velkého hudebního světa na rozdíl od Antonína Dvořáka, Leoše Janáčka a Bohuslava Martinů. Jako kdybychom velikost umění poměřovali tím, jestli si jeho autora ve světě všimli nebo nevšimli! Když to často nesouvisí s jakousi "kvalitou" umění. A úvahy o tom, jak "našeho" Smetanu do světa protlačit, mi znějí hodně falešně a nacionalisticky. Nakonec na tu démonizovanou otázku přesně odpověděli Jiří Nekvasil připomenutím zcela odlišné situace Smetany a Dvořáka a Vladimír Franz připomínkou toho, že o Smetanovi dobře věděly hudební špičky jeho doby, zejména Franz Liszt. Prostě není pravda, že Smetana je nějaký druhořadý "národní" skladatel, řadu jeho oper hrály ve světových operních domech velké osobnosti tehdejší hudby, Arnold Schönberg si při promýšlení nových skladebných postupů všiml, že padesát let před ním k opuštění klasické harmonie směřoval právě věčný hledač a novátor Smetana. Tak o co nám jde?

Podpisuji názor Jiřího Nekvasila: Smetanu je prostě třeba hrát, současně, a dodávám s Principálem z Prodané nevěsty: ostatní se už poddá samo sebou. Pavel Kosatík tvrdí, že Smetana prožil krásný život obklopený láskou – přál bych mu prožít pár let Smetanova života. Ale dobře a věcně upozornil na potřebu podívat se na Smetanův život dnešními očima. Vladimír Franz pěkně zasadil povídání o Smetanovi do kontextů – a do světa! A hlavně do konkrétních hudebních souvislostí, škoda, že neměl sparringpartnera. Radost ho poslouchat, jak kulantně odpověděl na Šestákovu otázku, zda byl Smetana jen národní nebo světový skladatel. Ostudné na pořadu byly ukázky ze zaostalého operního televizního archivu, otevřela a uzavřela ho Prodaná nevěsta režiséra Přemysla Kočího z roku 1971! Všechny další ukázky, s výjimkou Tajemství Jiřího Nekvasila (2006), byly předlistopadové! Ještě že byly fotografie ze současných ostravských inscenací, kterých si ČT samozřejmě nevšimla. Z hlediska tématu besedy opravdu výmluvné. Mimochodem, ČT nasadila 29. dubna "moderní" Rusalku z opery v Toulouse, podle mého hudebně a pěvecky průměrnou inscenaci atraktivní tým, že se celá odehrává v bazénu.

Ale i přes klopýtajícího moderátora se o Smetanovi řeklo hodně podstatného!

Řeči o Smetanovi

Do televizního cyklu Historie.cs pronikl 5. května díky moderátorovi Jiřímu Šestákovi Bedřich Smetana. Mohlo o Mistrovi debatovat víc lidí než jen Pavel Kosatík, Jiří Nekvasil a Vladimír Franz, vágně prakticistní úvahy o Smetanovi předtočil Jakub Hruša, do skutečné diskuse by jistě zasáhl podstatněji.

Moderátor bohužel neustále vracel otázku, proč Smetana nepronikl do velkého hudebního světa na rozdíl od Antonína Dvořáka, Leoše Janáčka a Bohuslava Martinů. Jako kdybychom velikost umění poměřovali tím, jestli si jeho autora ve světě všimli nebo nevěšili! Když to často nesouvisí s jakousi „kvalitou“ umění. A úvahy o tom, jak „našeho“ Smetanu do světa protlačit, mi znějí hodně falešně a nacionalisticky. Nakonec na tu demonizovanou otázku přesně odpověděli Jiří Nekvasil připomenutím zcela odlišné situace Smetany a Dvořáka a Vladimír Franz připomínkou toho, že o Smetanovi dobře věděly hudební špičky jeho doby, zejména Franz Liszt. Prostě není pravda, že Smetana je nějaký druhořadý „národní“ skladatel, řadu jeho oper hrály ve světových operních domech velké osobnosti tehdejší hudby, Arnold Schönberg si při promyšlení nových skladebných postupů všiml, že padesát let před ním k opuštění klasiscké harmonie směřoval právě věčný hledač a novátor Smetana. Tak o co nám jde?

Podepisují názor Jiřího Nekvasila: Smetanu je prostě třeba hrát, současně, a dodávám s Principálem z Prodané nevěsty: *ostatní se už poddá samo sebou*. Pavel Kosatík tvrdí, že Smetana prožil krásný život obklopený láskou – přál bych mu prožít pár let Smetanova života. Ale dobře a věcně upozornil na potřebu podívat se na Smetanův život dnešními očima. Vladimír Franz pěkně zasadil povídání o Smetanovi do kontextů – a do světa! A hlavně do konkrétních hudebních souvislostí, škoda, že neměl sparringpartnera. Radost ho poslouchat, jak kulantně odpověděl na Šestákovu otázku, zda byl Smetana jen národní nebo světový skladatel.

Ostudné na pořadu byly ukázky ze zaostalého operního televizního archivu, otevřela a uzavřela ho Prodaná nevěsta režiséra Přemysla Kočího z roku 1971! Všechny další ukázky, s výjimkou Tajemství Jiřího Nekvasila (2006), byly předlistopadové! Ještě že byly fotografie ze současných ostravských inscenací, kterých si ČT samozřejmě nevěšila. Z hlediska tématu besedy opravdu výmluvné. Mimocho-dem, ČT nasadila 29. dubna „moderní“ Rusalku z opery v Toulouse, podle mého hudebně a pěvecky průměrnou inscenaci atraktivní tím, že se celá odehrává v bazénu.

Ale i přes klopýtajícího moderátora se o Smetanovi řeklo hodně podstatného!

JOSEF HERMAN

« zpět na začátek